Osallisuus- ja kumppanuusohjelma 2026-2029

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hyvinvointialueen osallisuus- ja kumppanuusohjelmasta.

Lautakunta pitää osallisuus- ja kumppanuusohjelmaa tärkeänä välineenä keskisuomalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Osallisuuden kokemus, yhteisöön kuuluminen ja mahdollisuus vaikuttaa omaan arkeen ja palveluihin tukee hyvinvointia ja vahvistaa luottamusta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen edellyttää asukkaiden, asiakkaiden, henkilöstön, kuntien, järjestöjen, seurakuntien ja palveluntuottajien yhteistyötä. Tässä työssä tarvitaan tavoitteita, selkeää työnjakoa ja pitkäjänteistä sitoutumista. Kumppanuuksissa tulee hyödyntää eri toimijoiden osaamista sekä vahvistaa ehkäisevän työn, yhteisöllisen toiminnan ja palvelujen välisiä yhteyksiä.

Lautakunta painottaa osallistumisen yhdenvertaisuutta. Osallistumisen tapojen tulee olla saavutettavia ja monipuolisia. Digitaalisten kanavien rinnalla on tarjottava kasvokkaisia sekä tarvittaessa tuettuja osallistumismahdollisuuksia. Erityistä huomiota tulee kiinnittää niihin asukkaisiin, joiden ääni jää helposti kuulumattomiin tai joiden osallistumista vaikeuttavat esimerkiksi toimintakyvyn rajoitteet, kielelliset esteet, taloudellinen tilanne tai pitkät etäisyydet. Asukkaita tulee tavoittaa myös heidän omissa arkiympäristöissään yhteistyössä kuntien, seurakuntien ja järjestöjen kanssa.

Asukkaiden kokemustietoa tulee yhdistää hyvinvointi- ja terveystietoon sekä hyödyntää sitä toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Lautakunta pitää tärkeänä, että asukkaat saavat ymmärrettävää tietoa osallistumisen mahdollisuuksista. Lisäksi on kerrottava, miten asukkaiden näkemykset ja palaute ovat vaikuttaneet.

Osallisuus- ja kumppanuusohjelmalla on selkeä yhteys alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan, jonka raportointiin voidaan kytkeä myös asukkaiden ja kumppaneiden tuottama kokemustieto.

Järjestöjen toimintaedellytysten turvaamisen merkitys korostuu tulevina vuosina. Hyvinvointialueen omien avustusten lisäksi on tärkeää, että ohjelmassa edistetään järjestöjen mahdollisuuksia hakea kansallisia ja EU –rahoituksia sekä hyödyntää hyvinvointialueen tiloja hytetu –toiminnassa.